

***** poczatektekstu

(...)_01

[Przewodniczący 00:01:44.320]

W pozwie z dnia 4 listopada 2015 roku pełnomocnik powódki M. R. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo ubezpieczeń (...) w W. kwoty 13 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną 29 marca 2013 roku w wyniku wypadku oraz o zasądzenie na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma pełnomocnik M. R. (1) wskazał, iż powódka M. R. (2) zamieszkuje wraz synem R. R., który to prowadzi gospodarstwo rolne i jako rolnik podlega ubezpieczeniu obowiązkowemu od odpowiedzialności cywilnej. Pozwana zawarła umowę ubezpieczenia z synem powódki R. R., wystawiając polisę seria (...) i dnia 29 marca 2013 roku M. R. (3) została poproszona przez syna o pomoc w gospodarstwie. Weszła na drabinę na strych w garażu i próbując zejść na dół spadła doznając uszkodzenia kręgosłupa i upadek ten nastąpił w wyniku złamania deski przy krawędzi podłogi czego powódka nie mogła przewidzieć, gdyż nie korzysta z tego strychu. W podłodze były zamontowane spróchniałe deski lecz syn zwlekał z ich wymianą i nie uprzedził matki, że może dojść do wypadku, nie poprosił o ostrożność i nie pomyślał o groźnym niebezpieczeństwie. W ocenie strony powodowej podstawę prawną stanowi art. 434 kodeksu cywilnego art. 445w związku z art. 4441 Kodeksu cywilnego. Strona powodowa podnosiła również, wskazując skutki jakie nastąpiły w wyniku upadku z drabiny, gdyż były to bardzo poważne skutki m.in. złamanie kompresyjnego trzonu kręgu L1 i z tego powodu powódka wycierpiała wiele bólu. Stała się po wypadku osobą uzależnioną od pomocy innych i mającą problemy z poruszaniem się i wykonywaniem prostych czynności. Musiała nosić gorset usztywniający, zażywać leki przeciwbólowe. W odpowiedzi na pozew pozwany w piśmie procesowym z dnia 27 maja 2016 roku wniósł o oddalenie powództwa w całości o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego i kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W powyższym piśmie zaprzeczył wszelkim wyraźnie nieprzyznanym twierdzeniom strony powodowej. Wskazywał on również na brak legitymacji biernej w procesie. Z uwagi na brak legitymacji biernej po stronie ubezpieczonego, który posiadał w pozwanej spółce (...) ubezpieczenia rolników, jednocześnie strona pozwana potwierdziła fakt otrzymania zgłoszenia szkody i prowadzenia postępowania, które zostało zarejestrowane pod nr. 2014 --097. Zdaniem strony pozwanej przyczyną upadku... zdaniem strony pozwanej w toku postępowania likwidacyjnego pozwana poinformowała powódkę, że nie zachodzą podstawy odpowiedzialności ubezpieczonego R. R. powinni... powódka powinna w sposób prawidłowy ustalić przesłanki odpowiedzialności z tytułu przedmiotowego zdarzenia. W ramach postępowania pozwana dokonała analizy przedmiotowego roszczenia i nie uznała odpowiedzialności z tytułu przedmiotowego zdarzenia. Zdaniem pozwanej podstawą przyjęcia odpowiedzialności na zasadzie art. 415 jest ustalanie winy podmiotu wyrażającego szkodę. Wystąpienie szkody, zawinionego działania lub zaniechania osoby odpowiedzialnej za powstanie zdarzenia ubezpieczeniowego oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy działaniem, a szkodą. Zdaniem pozwanego zdarzenie było wynikiem nieszczęśliwego wypadku nie zaś zawinionego działania ubezpieczonego. Po jego stronie niewątpliwie nie wystąpiły jakiegokolwiek zaniechania bądź zaniedbania skutkujące powstałym zdarzeniem i szkodą brak jest przesłanek uzasadniających wystąpienie z roszczeniem wobec pozwanej. Co więcej strona pozwana wskazywała, iż powódka mieszka razem z R. R., prowadzą razem gospodarstwo rolne i to ma znaczenie jej zdaniem, iż jej twierdzenie, jakoby nie posiadała wiedzy o stanie technicznym pomieszczeń jawią się jako rażąco niewiarygodne. Z jej oświadczeń jak wskazuje strona pozwana wynika, iż syn pojawił się w momencie, kiedy usłyszał wołanie o pomoc i ostatecznie przedstawiła również stanowisko prawne, które miało jej zdaniem zdyskwalifikować stanowisko wyrażone przez stronę powodową w pozwie. Na rozprawie w dniu 20 czerwca 2016 roku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska jak i na późniejszym terminie rozprawy. Sąd ustalił co następuje. Okolicznością niesporną w niniejszej sprawie było, iż z dnia 29 marca 2013 roku M. R. (1) wykonywała na prośbę czynności w ramach gospodarstwa rolnego należącego do jej syna R. R. gospodarstwa rolnego położonego we wsi R.. Miała ona na prośbę syna udać się na strych w garażu, podczas gdy powódka schodziła z drabiny, schodziła ze strychu na drabinę, doszło do złamania deski przy krawędzi podłogi na strychu, w wyniku czego M. R. (1) spadła na betonową posadzkę i krótkotrwale straciła przytomność. Została ona przewieziona do szpitala, gdzie zostało stwierdzone, iż doszło do poważnego uszkodzenia

kregoslupa, a mianowicie złamania kompresyjnego trzonu kręgu L1. W związku z takim zdarzeniem powódka została zobowiązana do noszenia i nosiła gorset usztywniający, a także zażywała leki przeciwbólowe. W codziennych czynnościach związanych m.in. z poruszaniem się i wykonywaniem prostych czynności takich jak ubieranie się, czy też załatwianie potrzeb fizjologicznych pomagał jej syn i synowa i córka. Jak i pomaga również jest do dnia dzisiejszego. W związku z wypadkiem z dnia 29 marca 2013 roku powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przy czym jego stopień wyniósł 12 %. Zdarzenie to spowodowało również przejściowe cierpienia w sferze psychicznej powódki. Obecnie w wyniku tego urazu M. R. (3) nadal odczuwa okresowo dolegliwości bólowe o różnym nasileniu. [**Powódka 00:12:50.517**]Ja teraz w niedzielę, poniedziałek i wtorek leżałam [**ns 00:12:52.897**] tak kregoslup. [**Przewodniczący 00:12:57.397**]Nasilenie dolegliwości ze strony kregoslupa lędźwiowego, związane jest z dłuższym chodzeniem, przy próbach podnoszenia cięższych przedmiotów, przy pochylaniu się i te dolegliwości utrudniają powódce wykonywanie ciężkich prac domowych i prac w gospodarstwie rolnym m.in. wykonywanie takich prostych czynności życia codziennego jak zakładanie obuwia, skarpet, czy też rajstop. Bezspornym również między stronami było również to iż w chwili zdarzenia właściciel gospodarstwa rolnego (...) korzystał z ochrony ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej rolników na podstawie stosownej umowy zawartej w pozwanym towarzystwie (...) ubezpieczeń SA (...) w W.. Powódka poinformowała pozwanego ubezpieczenie... ubezpieczyciela o wypadku, pozwany zaś nie uznał w toku postępowania likwidacyjnego, co do zasady roszczenia powódki i strony prezentowały sprzeczne stanowiska co do zasady, czy powódce przysługuje należne jej zadośćuczynienie. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego w piśmie z dnia 3 lipca 2014 roku po rozpoznaniu z treścią odwołania po ponownej analizie dokumentacji (...) Towarzystwo ubezpieczeń (...), nie znalazło podstaw do również zmiany stanowiska zawartego w poprzednim piśmie z piętnastego maja 2014 roku i nie uznało odpowiedzialności zakładu za zdarzenie, które miało miejsce 29 marca 2013 roku. Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do pozwu. w w w g To jest polisy (...) karta 11, karty informacyjnej leczenia szpitalnego karta 12, historii ichoroby karta 13, 16, umowy zlecenia karta 28, 29, pisma karta 30 do 33, a także opinii biegłego z zakresu ortopedii Traumatologii C. K. karta 79 86 dokumentów z akt postępowania likwidacyjnego numer szkody 2014 —. Sąd zważył co następuje.Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, stosownie do art. 822 kodeksu cywilnego przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim względem, których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz umowa ubezpieczenia została zawarta. Uzupełnieniem powyższych norm są przepisy szczególne zawarte w ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniach w funduszu gwarancyjnym i polskim biurze ubezpieczycieli komunikacyjnych. Zgodnie z treścią art. 50 ust. 1 ww. ustawy z ubezpieczenia OC rolników przysługuje odszkodowanie, jeżeli rolnik osoba pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoba pracująca w jego gospodarstwie rolnym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego szkodę będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. W myśl zaś art. 52 ustawy, odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej osoby odpowiedzialnej, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. W tego typu sprawach zasadą jeśli jest ich podstawą odpowiedzialności ubezpieczonego rolnika stanowiłby art. 415 kodeksu cywilnego i przesłanki odpowiedzialności deliktowej byłby tutaj istnienie szkody określonej wysokości zawinione bezprawne zachowanie sprawcy szkody oraz łączący powyższy związek przyczynowy i ciężar dowodu tych okoliczności obciążałby powódkę zgodnie z art. 6 kodeksu cywilnego. Co do zasady w niniejszej sprawie również i te przesłanki zostały wykazane tym niemniej zdaniem sądu podstawę odpowiedzialności ubezpieczonego ubezpieczonego rolnika stanowi w niniejszej sprawie przepis art. 434 kodeksu cywilnegozgodnie, z którym za szkodę wyrządzoną przez zawalenie się budowy lub oderwania się jej części odpowiedzialny jest samoistnym posiadacz budowli, chyba że zawalenie się budowy lub oderwanie się jej części nie wynika nie wynikło ani z braku utrzymania budowli w należytych stanie ani wady wad w budowie. Przy odpowiedzialności za oderwanie się części budowli jak to miało miejsce w niniejszej sprawie ustawodawca co do zasady odstępuje od zasady winy, przyjmując koncepcję odpowiedzialności...

[**K. części (...)_01**]

(...)_02

[Przewodniczący 00:19:40.000]

... ryzyka. Odpowiedzialność posiadacza budynku w tym wypadku przypadku z przy założeniu, że odpowiada na zasadzie ryzyka, polega na tym, iż nie może on uchylić się od odpowiedzialności przez wykazanie, że żadnej winy nie ponosi, lecz tylko mógłby się uchylić od odpowiedzialności poprzez wykazanie, iż wypadek nie nastąpił na skutek braku utrzymania budynku w należytym stanie, ani na skutek wady w jego budowie. W niniejszej sprawie ustalono, iż szkoda została spowodowana na skutek oderwania się części budowli, a strona pozwana nie wykazała, aby wypadek nie nastąpił na skutek braku utrzymania budynku w należytym stanie ani na skutek wady w jego budowie, a zatem domniemanie prawne przemawia za istnieniem tego związku przyczynowego i w związku z tym uzasadnia odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie. Takie stanowisko jest również zgodne z ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 czerwca 1954 roku sygn.2C 503/54 LexisNexis nr. (...), OSN 1955 nr 3 poz.patrz za G. B. komentarz do art. 434 kodeks cywilny komentarz pod redakcją J. G., system informacji prawnej LEX. Zdaniem Sądu próg będący w istocie częścią sufitu, częścią stropu stanowi część budowli w rozumieniu art. 434 kodeksu cywilnego. Był on przede wszystkim przedmiotem złączonym z całością budowli i zresztą w taki sposób, jakby to przewidywał art. 472 kodeksu cywilnego. Sąd miał również na uwadze to, iż osobą, która nastąpiła na ten próg była powódka, jednakże jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeżeli oberwanie się części budynku było następstwem kumulacji dwóch przyczyn, jednej związanej z utrzymaniem budynku w należytym stanie lub wadą w jego budowie i drugiej mającej charakter zewnętrzny związany np. z działalnością osoby trzeciej to posiadacz budynku nie jest zwolniony od odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę na zasadzie ryzyka, tylko bowiem wykazanie, że wyłączną przyczyną wypadku była okoliczność inna niż wymienione w art. 444 zwalnia posiadacza budynku od odpowiedzialności objętej tym przepisem, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 1964 roku sygnatura akt 2CR 195/63 LexisNexis nr. (...) OSNCP 1965 nr 1 poz.. Nawet zatem uwzględniając brzmienie uwzględniając treść stanowiska Sądu Najwyższego należy uznać, że nawet jeśli powódka nastąpiła na tenże próg, nie wyłącza to odpowiedzialności za skutki tego zdarzenia pozwanego. Nie wykazał on, iż wyłączną przyczyną wypadku była okoliczność wymieniona w artykule 434 kodeksu cywilnego, a zatem zdaniem Sądu ponosi on odpowiedzialność za niniejsze zdarzenie. Zdaniem Sądu R. R. jako właściciel gospodarstwa rolnego jest osobą, która organizuje pracę w gospodarstwie rolnym w całości i zajmuje się zapewnieniem właściwego stanu przedmiotów wchodzących w skład tego gospodarstwa. I zdaniem Sądu nie dopełnił on należytego należytych starań związanych z utrzymaniem budynku w należytym stanie. Powódka nie mogła tego przewidzieć wchodząc na górę, że dojdzie do takiego następstwa, jakim było złamanie tego progu, ponieważ to nie do niej należy utrzymanie tego progu w należytym stanie, gdyż to nie ona prowadzi gospodarstwo rolne. Stosownie do art. 4451 kodeksu cywilnego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, krzywda której naprawienia może domagać się na podstawie art. 445 kodeksu cywilnego stanowi niemajątkowy skutek naruszenia dóbr osobitych osobistych wywołany m.in. uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia. Uszczerbki takie mogą polegać na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach bezpośrednio związane ze stanem zdrowia albo też z jego dalszymi następstwami, między w postaci odczuwanego dyskomfortu w mobilności, przemieszczaniu się czy pociu czy poczuciu nieprzydatności społecznej. Pojęcie sumy odpowiedniej ma w prawie charakter niedookreślony ustawowo, ale przy jej wymiarze należy brać pod uwagę funkcję kompensacyjną tego świadczenia, która sprowadza się w swojej istocie do pieniężnej rekompensaty za cierpienia fizyczne i psychiczne. Nie może ona stanowić zapłaty symbolicznej ani wygórowanej, musi przedstawić jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 91973 roku sygn.1 CE 55/73. Ponadto nie może być ona nadmiernie i wygórowana w stosunku do doznanej krzywdy i powinna być utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Na okoliczność jak zmieniło się życie powódki po wypadku, charakteru cierpień powódki w związku z przebyłym wypadkiem oraz procesu leczenia powódki Sąd dopuścił dowód z przesłuchania powódki jak i dowód z przesłuchania świadków R. R. i A. R.. Niewątpliwym w niniejszej sprawie jest, iż powódka doznała w związku z wypadkiem cierpień zarówno fizycznych jak i psychicznych. Zarówno A. R. jak i R. R. potwierdzali fakt, iż powódka miała problemy z powstaniem z łóżka, jak miała gorset to ktoś musiał przy niej przebywać, cały czas leżała, wstawiała jedynie do toalety. Przez ten czas przyjmowała silne leki przeciwbólowe, skarżyła się stale na ból i miała kłopoty ze

snem. Po zdjęciu gorsetu powódka jakoś sobie radziła, lecz wymagała pomocy osób trzeciej, zwłaszcza przy takich czynnościach jak: jak mycie się czy też początkowo przybieranie się. Nadal odczuwa ona problemy z podniesieniem czegoś ciężkiego i i przeniesieniem tej rzeczy w inne miejsce. W celu ustalenia skutków wynikających z urazów doznanych przez powódkę w wyniku zdarzenia, a także przebiegu leczenia, możliwości powrotu do pełnej sprawności i ewentualnej dalszej potrzeby prowadzenia leczenia Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza z zakresu ortopedii i traumatologii biegłego C. K.. W opinii sądowosporządzonej z dnia w dniu 12016 roku rozpoznał on u powódki stan po przebyłym złamaniu kompresyjnym trzonu kręgu L1 leczonym zachowawczo oraz zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa odcinka l. Zdaniem biegłego obrażenia ciała jakich doznała powódka, stwierdzono u niej uszczerbek na zdrowiu w wysokości 12 proc, natomiast zgodnie z przepisami rozporządzenia ministra pracy i polityki socjalnej uszczerbek ten wynosiłby 10. Zdaniem biegłego obrażenia ciała doznane przez powódkę na skutek wypadku dostarczały i dostarczają dolegliwości bólowych okresowo nasilonych, nasilenie dolegliwości ze strony kręgosłupa lędźwiowego jak podaje powódka w trakcie badania związane jest dłuższym chodzeniem i próbie podnoszenia cięższych przedmiotów czy też pochylaniem się. Wg biegłego pomimo zastosowanego dotychczas leczenia powódka nie odzyska stanu zdrowia w zakresie kręgosłupa odcinka lędźwiowego jak sprzed wypadku. Biegły powołał się tutaj na przedstawione mu zdjęcia RTG i wynika z nich, iż złamanie kompresyjne wygoiło się ze znacznym przemieszczeniem. Odtworzenie wysokości złamanego trzonu na obecnym poziomie medycyny nie jest możliwe. I przebyte przez powódkę złamanie kompresyjne trzonu kręgu L1 wygojone ze znacznym przemieszczeniem z pewnością w przyszłości będzie dostarczało dolegliwości bólowych okresowo nasilonych. Przebyte złamane wygojone z przemieszczeniem zapewne wpłynie na przyspieszony rozwój i zaawansowanie zmian zwyrodnieniowych tego odcinka kręgosłupa wraz z postępem zaawansowania zmian zwyrodnieniowych prawdopodobnie nasilać się dolegliwości bólowe i pogłębią ograniczenie ruchomości kręgosłupa. W ocenie Sądu sporządzona przez biegłego sądowego opinia jest jasna, rzeczowa i pełna. Za uznaniem jej za spełniającą powyższe cechy przemawia fakt, iż biegły odpowiedział w sposób wyczerpujący na wszystkie pytania zadane przez Sąd w sposób logiczny i spójny. Przedstawione przez biegłego wyjaśnienia dokonane zostały w oparciu o badanie powódki jak i dokumentację medyczną i są one miarodajne dla dokonania ustaleń potrzebnych dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu. Należy zauważyć, że wypadek spowodował nie tylko naruszenie czynności ciała, ale także pogorszenie sfery emocjonalnej, psychicznej a mianowicie w postaci również okresowych dolegliwości związanych z bólem kręgosłupa i są one odczuwalne do dnia dzisiejszego. Dochodzona przez powódkę w niniejszym postępowaniu kwota 13000 zł jest kwotą jest kwotą adekwatną i niewygórowaną względem doznanej krzywdy. W odniesieniu do związanych z wypadkiem cierpień powódki, rolą zadośćuczynienia jest bowiem złagodzenie doznanej niewymiernej krzywdy przez wypłacenie nie nadmierne, lecz odpowiedniej sumy w stosunku do doznanej krzywdy. W pierwszej kolejności Sąd zauważył, że powrót do pełnego stanu zdrowia w przypadku powódki już jest niemożliwy i są niestety to następstwa tego wypadku, pozostaną już na stałe. Powódka będzie stale nie tylko odczuwała dolegliwości bólowe kręgosłupa, co będzie bezpośrednio przyczyniało się do jej możliwości i zachowań w życiu codziennym, ale przede wszystkim spowoduje to również postęp zmian zwyrodnieniowych w jej organizmie, a co znaczy, że te dolegliwości będą bólowe się nasilać i pogłębiać się będą również ograniczenia ruchomości kręgosłupa. W związku z tym należy uznać, że tak poważne zdarzenie, któremu uległa powódka będzie miało charakter trwały. Powódka wskazywała również dolegliwości jakby niezwiązane bezpośrednio z samymi zabiegami, a mianowicie kłopoty ze snem jak i konieczność zażywania leków przeciwbólowych. Powódka niewątpliwie zdaniem Sądu cierpiała i cierpi do chwili obecnej i te cierpienia mają charakter zarówno fizyczny jak i psychiczny. Wiąże się one m.in. chociażby z faktem takim, iż ma ona również świadomość, że nie jest osobą ona w pełni sprawną i nie jest w stanie pomagać, chociażby synowi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego i w życiu codziennym. I jak sama wskazuje i ma świadomość wymaga pomocy osób trzecich i tę pomoc niestety będzie się nasilać z wiekiem. Z uwagi na powyższe Sąd uznał, iż żądanie powództwa jest uzasadnione i na podstawie art. 4451 zasądził na rzecz powódki kwotę 13000 tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Sąd nie rozstrzygał tutaj o odsetkach od dochodzonej kwoty, albowiem takie żądanie nie zostało zgłoszone przez powódkę w pozwie. O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 981 kodeksu postępowania cywilnego to jest zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, to strona przegrywająca powinna ponieść wszystkie koszty w procesie. A na te się składają: kwota 3600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego za radcę prawnego, który udzielał pomocy stronie powódce, kwota 17 zł opłaty od pełnomocnictwa, kwota 650 zł za opłatę sądową od sprawy, jak również kwota wpłacona tytułem zaliczki na poczet opinii biegłego. Jednocześnie na mocy art. 1131 ustawy o kosztach sądowych w

sprawach cywilnych Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Sokółce tytułem nieuiszczonej przez powódkę wydatków, a poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa kwotę 31,22 zł i tą kwotą obciążył pozwa ...

[koniec części kod]